

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z CHEMII
W IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM
IM. GEN. ST. MACZKA W KATOWICACH – ZAKRES PODSTAWOWY

ZASADY OGÓLNE

1. PSO jest uzupełnieniem Wewnętrzny Szkolny System Oceniania zawartego w Statucie IV LO w Katowicach i precyzuje wszystkie zagadnienia dotyczące oceniania na lekcjach chemii.
2. Na lekcjach chemii obowiązuje punktowy system oceniania.
3. Nauczanie chemii w IV Liceum Ogólnokształcącym im. gen. Stanisława Maczka w Katowicach odbywa się na podstawie programu nauczania:
  - w zakresie podstawowym autorstwa Romualda Hassy, Aleksandry Mrzigod i Janusza Mrzigod zatwierdzonego do realizacji w szkole ponadpodstawowej.
4. Na początku roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów o zakresie wymagań na określoną ocenę oraz o sposobie i zasadach oceniania.
5. Nauczyciel dostosowuje formy i wymagania dla uczniów z opiniami i orzeczeniami poradni psychologiczno – pedagogicznych.

ZASADY OCENIANIA

Wiedza i umiejętności mogą być oceniane za pomocą:

1. Krótkich sprawdzianów tzw. kartkówek (max 15pkt.)
2. Sprawdzianów wiadomości (max 35pkt.)
3. Odpowiedzi ustnej – (max 10 pkt.)
4. Zadania domowego (max 5 pkt.).
5. Aktywności na lekcji (jednorazowo 1 pkt. jako dodatkowy)
6. Opracowania, długoterminowe projekty, prezentacje (max 5 pkt. lub punkty dodatkowe).

Krótkie sprawdziany tzw. kartkówki (zapowiedziane i niezapowiedziane):

- Podczas realizacji działu przewidziano przeprowadzenie kilku krótkich kartkówek (zapowiedzianych i niezapowiedzianych). Kartkówki niezapowiedziane obejmują materiał maksymalnie z trzech ostatnich tematów lekcji. Kartkówkę niezapowiedzianą pisze cała klasa lub tylko grupa uczniów wskazana przez nauczyciela. Kartkówki zapowiedziane mogą obejmować większy zakres materiału. Kartkówkę zapowiedzianą pisze cała klasa.
- Jeśli uczeń jest nieobecny na **zapowiedzianej kartkówce**, a nieobecność jest całodniowa i usprawiedliwiona, uczeń ma obowiązek pisać zaległą kartkówkę na pierwszej lekcji chemii po powrocie do szkoły. Nieprzystąpienie do kartkówki powoduje przyznanie uczniowi 0 punktów za zakres wiedzy objętej kartkówką.

- Nieobecność nieusprawiedliwiona na zapowiedzianej kartkówce lub odmowa pisania kartkówki (zapowiedzianej i niezapowiedzianej) mimo obecności ucznia powoduje przyznanie uczniowi 0 punktów za zakres wiedzy objętej kartkówką.
- Uczeń, który przedstawił usprawiedliwienie za nieobecność na kartkówce niezapowiedzianej nie ma obowiązku pisania tej kartkówki.
- Jeśli nieobecność trwa kilka godzin lekcyjnych, a uczeń nie ma **w tym dniu** usprawiedliwienia nieobecności otrzymuje 0 punktów za zakres wiedzy objętej kartkówką.
- Korzystanie przez ucznia z niedozwolonych pomocy podczas kartkówki (w tym sprzętu elektronicznego, próba komunikowania się z innymi) powoduje przyznanie uczniowi 0 punktów za zakres wiedzy objętej kartkówką.

Sprawdziany wiadomości:

- Po zrealizowaniu całego działu odbywa się sprawdzian zapowiedziany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzony lekcją powtórzeniową. Ustalony termin sprawdzianu nie ulega zmianie.
- Nieobecność nieusprawiedliwiona na zapowiedzianym sprawdzianie lub odmowa pisania sprawdzianu mimo obecności ucznia powoduje przyznanie uczniowi 0 punktów za zakres wiedzy objętej sprawdzianem.
- Uczeń, który jest nieobecny na sprawdzianie pisemnym i nieobecność jest usprawiedliwiona ma obowiązek przystąpić do sprawdzianu pisemnego w drugim terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
- Uczeń, który był nieobecny przez okres 10 dni szkolnych ma prawo przystąpić do sprawdzianu pisemnego w innym terminie, nie później jednak niż 2 tygodnie od powrotu do szkoły, i pod warunkiem że materiał obejmujący sprawdzian był realizowany podczas jego nieobecności.
- Korzystanie przez ucznia z niedozwolonych pomocy na sprawdzianie (w tym sprzętu elektronicznego, próba komunikowania się z innymi) powoduje przyznanie uczniowi 0 punktów za zakres wiedzy objętej sprawdzianem **bez możliwości poprawy tej oceny**.
- Uczeń ma prawo do poprawy sprawdzianu w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Ustalony termin poprawy sprawdzianu nie ulega zmianie.
- W przypadku nieobecności nauczyciela zapowiedziany sprawdzian zostaje automatycznie przeniesiony na najbliższą lekcję (z wyjątkiem sytuacji, gdy zostanie w ten sposób przekroczony dzienny bądź tygodniowy limit sprawdzianów).

Uczeń ma prawo do nieprzygotowania się do lekcji bez podania powodu: jeden raz w semestrze (gdy tygodniowo odbywa się jedna lekcja chemii) lub dwa razy w semestrze (gdy tygodniowo odbywa się więcej niż jedna lekcja chemii).

- Zgłoszenie nieprzygotowania nie zwalnia ucznia z pracy na lekcji.
- Nieprzygotowanie uczeń zgłasza podczas sprawdzania obecności.
- Nieprzygotowanie uczeń zgłasza jeśli:
  - nie nauczył się bieżącego materiału

- nie odrobił zadanej pracy domowej
- nie ma zeszytu przedmiotowego/kart pracy/materiałów koniecznych do pracy na lekcji (np. zbiór zadań, podręcznik)
- Jeśli uczeń jest nieprzygotowany do lekcji, a nie zgłosi tego faktu podczas sprawdzania obecności lub ma już wykorzystane przysługujące w semestrze „np”, otrzymuje ocenę 0/5pkt.
- Prace domowe mogą być sprawdzane losowo.
- Nieprzygotowania nie wolno zgłaszać w przypadku zapowiedzianych sprawdzianów (karetek) pisemnych i ustnych, a także na lekcjach powtórzeniowych przed sprawdzianem z działu.
- Uczeń może również zgłosić nieprzygotowanie do zajęć jeżeli jest pierwszy dzień w szkole po co najmniej tygodniowej nieobecności usprawiedliwionej.

Pod koniec semestru nauczyciel może przyznać uczniowi dodatkowo 10% do wyniku uzyskanego w semestrze. Uczeń może zdobyć dodatkowe punkty w następujący sposób:

- uzyskując w konkursach chemicznych i olimpiadach dobre wyniki
- biorąc aktywny udział w zajęciach (do 5%)
- wykonując dodatkowe zadania wyznaczone przez nauczyciela

Liczba ocen może być różna w poszczególnych semestrach. Nauczyciel decyduje o jej ilości w zależności od założonych celów.

ZASADY WYSTAWIANIE OCEN ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH

Ocenę semestralną lub końcoworoczną ustala się zgodnie z zasadami podanymi w W.S.O. (ocena semestralna (roczna) wynika ze zdobytej przez ucznia liczby punktów i kształtuje się następująco):

0% — 44% niedostateczny;
45% — 59% dopuszczający;
60% — 74% dostateczny;
75% — 89% dobry;
90% — 99% bardzo dobry;
100% — celujący

Ocena końcowa ucznia zależy od jego pracy w ciągu całego roku szkolnego. Nauczyciel może podwyższyć ocenę uczniowi, jeżeli uzna to za uzasadnione.

Program nauczania:

Romuald Hassa, Aleksandra Mrzigod, Janusz Mrzigod:
 Program nauczania chemii w zakresie podstawowym dla liceum i technikum
 – To jest chemia

ZAKRES WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH NA POSZCZEGÓLNE OCENY SZKOLNE

Ocenę niedostateczną uzyskuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności, które są konieczne do dalszego kształcenia,

- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych ani praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela,
- nie zna treści i zastosowań podstawowych praw, pojęć i systematyki chemicznej,
- nie potrafi sformułować obserwacji doświadczenia chemicznego.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- jest w stanie zapamiętać i przypomnieć sobie treści podstawowych praw chemii, podstawowych właściwości chemicznych, najważniejszych zjawisk chemicznych,
- rozwiązuje przy pomocy nauczyciela proste zadania teoretyczne i praktyczne,
- poprawnie formułuje obserwacje dotyczące doświadczenia chemicznego.
- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez niego podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki,
- zna treść podstawowych praw chemii, definicje najważniejszych wielkości, zapisuje właściwe prawa i wzory z przedstawionego zestawu, potrafi przygotować tablice wzorów z zakresu zrealizowanego materiału,
- rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności, odczytuje wartości z wykresów, umie sporządzić wykres na podstawie tabeli, potrafi zapisać wzorem prawa lub definicje, obliczyć wartość definiowanych wielkości, wyprowadza jednostki,
- zna przykłady stosowania praw chemii w życiu codziennym.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który przy niewielkiej pomocy nauczyciela:

- umie wyjaśnić, od czego zależą podstawowe właściwości chemiczne i struktura związków chemicznych,
- zna jednostki i relacje matematyczne wiążące zmienne występujące w prawach chemicznych,
- zna i potrafi wyjaśnić poznane prawa chemii oraz umie je potwierdzić odpowiednimi, prostymi eksperymentami.
- opanował wiadomości i umiejętności określone podstawą programową na podstawie wymagań minimum programowego,
- ma umiejętności określone na ocenę dopuszczającą oraz rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności,
- interpretuje wzory i prawa chemiczne w sposób odtwórczy, przekształca wzory, opisuje zjawiska, posługując się odpowiednią terminologią, z wykresu oblicza wartości wielkości chemicznych oraz wyznacza ich zmiany, interpretując wykresy.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- posługuje się wiadomościami, które są rozszerzone w stosunku do wymagań podstawowych,
- potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe zadania teoretyczne i praktyczne, korzysta przy tym ze słowników, tablic i innych pomocy naukowych, w tym w wersji elektronicznej.
- nie przyswoił w pełni wiadomości określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w minimum programowym,
- opanował umiejętności określone na ocenę dostateczną oraz poprawnie rozwiązuje i wykonuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, a także korzystając z wykresu, potrafi przedstawić występujące zależności w funkcji innych zmiennych, np. w postaci logarytmicznej,
- w obrębie danego działu umie powiązać różne prawa, zjawiska i zasady oraz zastosować je do rozwiązania zadań rachunkowych i problemów teoretycznych, przeprowadza samodzielnie doświadczenie, stosując właściwe przyrządy i metody pomiarowe, a także poprawnie formułuje wniosek wynikający z doświadczenia.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- przeprowadza szczegółową analizę procesów chemicznych,

- projektuje doświadczenia potwierdzających najważniejsze prawa chemii oraz właściwości pierwiastków i związków chemicznych,
- rozwiązuje złożone zadania obliczeniowe, np. wyprowadza wzory, dokonuje analizy wykresów.
- opanował umiejętności określone na ocenę dobrą oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami z różnych działów chemii, logicznie je łączy, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne zawarte w programie nauczania,
- stosuje posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów łączących różne działy chemii,
- potrafi zaprojektować doświadczenie i przeprowadzić analizę wyników, a także podaje poprawne obserwacje sekwencji doświadczeń chemicznych i formułuje właściwy wniosek wynikający z przeprowadzonych reakcji.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określony programem nauczania realizowanym w danej klasie,